

PROGRAM KOALICJI

dla projektu pn. „Muzea bez barier” - Koalicja muzeów polskich i ukraińskich na rzecz profesjonalnej obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego,

dofinansowany ze środków

Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2007-2013

Wizja rozwoju muzealnictwa dla niepełnosprawnych zwiedzających

Muzeum XXI wieku jest otwarte na wszystkich zwiedzających, dostępne dla osób niepełnosprawnych niezależnie od rodzaju niepełnosprawności. Dysponuje odpowiednio przygotowanymi pracownikami, którzy wykorzystując wiedzę o potrzebach i ograniczeniach niepełnosprawnych zwiedzających wprowadzają ich w świat sztuki i kultury za pomocą aktywnych technik przekazu informacji oraz aktywizujących metod edukacji, wspomagani przez nowoczesny sprzęt i oprogramowanie. Jest ważnym ogniwem w sieci podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych i ich otoczenia.

Deklaracja woli Koalicjantów

W celu zapewnienia polskim i ukraińskim muzeom długofalowego wsparcia, również po zakończeniu projektu, zawiązuje się Koalicję na rzecz profesjonalnej obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego.

Koalicja planuje zbudować i rozwijać długoterminowe działania ukierunkowane na wspieranie muzeów przede wszystkim poprzez budowanie sieci współpracy muzeów z instytucjami oraz organizacjami obywatelskimi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, upowszechnianie dobrych praktyk w obsłudze niepełnosprawnego zwiedzającego i profesjonalizację działań personelu muzeów.

Zadaniem Koalicji jest znalezienie trwałego miejsca i roli dla muzeum wśród instytucji podejmujących się towarzyszeniu osobom niepełnosprawnym w ich rozwoju, utrzymanie wysokiej jakości działań składających się na ofertę skierowaną do niepełnosprawnego zwiedzającego i poszukiwanie nowych obszarów aktywności muzeów w społecznościach lokalnych będących centrum życia społecznego.

Cel strategiczny Programu

Celem strategicznym Programu jest budowa i rozwój sieci współpracy transgranicznej muzeów polskich i ukraińskich oraz podmiotów działających w obszarze udostępniania dóbr kultury osobom niepełnosprawnym.

Cele szczegółowe Programu:

1. ułatwienie dostępu muzeom do nowoczesnych programów edukacyjnych i wystawienniczych
2. tworzenie warunków do poszerzenia kompetencji edukatorów muzealnych
3. zaktywizowanie i zintegrowanie społeczności lokalnych wokół muzeów – budowanie społecznego poparcia na rzecz profesjonalnej obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego.

Podjęta inicjatywa oraz jej cele odpowiadają na problemy muzealników oraz osób niepełnosprawnych, dają szansę na przekonanie do współpracy różnych partnerów instytucjonalnych i społecznych tworząc przestrzeń na wykorzystanie ich potencjału dla wzmocnienia muzeów.

Zadania Programu:

1. Edukacja i upowszechnianie doświadczeń

- a) transfer wiedzy i doświadczeń, m.in. poprzez organizację szkoleń, konferencji, portal internetowy „Muzea bez barier”
- b) prowadzenie działań informacyjnych dot. obsługi klienta niepełnosprawnego w instytucjach kultury i innych podmiotach
- c). upowszechnianie dobrych praktyk, m.in. przez organizację konkursu dobrych praktyk na rzecz profesjonalnej obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego

2. Budowanie i podtrzymywanie jakości obsługi klienta niepełnosprawnego

- a) opracowanie standardów obsługi klienta niepełnosprawnego w muzeach polskich i ukraińskich,
- b) prowadzenie działań informacyjnych i doradczych w zakresie standardów obsługi osób niepełnosprawnych w muzeach.
- c) monitorowanie stopnia dostępności muzeów dla osób niepełnosprawnych,
- d) ewaluacja programów, projektów i innowacji w zakresie dostępności instytucji muzealnych dla osób niepełnosprawnych

3. Rozwój Koalicji

- a) organizowanie dorocznych spotkań partnerstw,

- b) rozszerzanie składu partnerstw o inne instytucje i organizacje ważne dla rozwoju dostępności muzeów dla osób niepełnosprawnych,

Ramowy Program Działań:

1. Konkurs dobrych praktyk

Model konkursu zakłada opisanie dobrej praktyki według schematu: **potrzeba – działania – rezultaty**

Konkurs dobrych praktyk będzie miał **na celu**:

- wygenerowanie prostych i funkcjonalnych opisów dobrych praktyk, odpowiadających celom Programu,
- wypromowanie modelowych rozwiązań,
- upowszechnienie zarówno koncepcji dobrej praktyki, jak i poszczególnych praktyk wypracowanych w ramach Programu w środowisku muzealnym

Dobre praktyki będą oceniane według następujących **kryteriów**:

- uniwersalność – może zostać zastosowana we wszystkich muzeach;
- skuteczność – dynamicznie i trafnie odpowiada na konkretną potrzebę muzeum lub powstały problem;
- efektywność – jest zrealizowana, sprawdzona w praktyce i przynosi wymierne korzyści;
- innowacyjność – zawiera niestandardowe rozwiązania

Przykładowe tematy konkursów mieszczące się w zakresie dobrych praktyk:

- 1) Małe centrum – konkurs dla lokalnych muzeów na program wykorzystujący ich indywidualne możliwości dla profesjonalizacji obsługi klienta niepełnosprawnego,
- 2) Zaplanuj wystawę – konkurs dla muzeów na włączenie osób niepełnosprawnych w poszukiwanie tematów wystawienniczych
- 3) Poszukaj partnera – konkurs dla muzeów na działania wystawiennicze angażujące partnerów społecznych wspierających osoby niepełnosprawne.

2. Opracowanie standardów obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego w muzeach polskich i ukraińskich

Standardy będą obejmować podstawową triadę obsługi uwzględniającą **organizację przestrzeni – profesjonalizm obsługi personelu - elementy aktywizujące zwiedzającego**

1. organizacje przestrzeni - kryteria: **dostępność obiektów** wystawienniczych, aranżacja przestrzeni: **zwiedzający** niepełnosprawny - **oprowadzający**, i,
2. profesjonalizm obsługi: posiadanie **przeszkolonych edukatorów**, przygotowanie **całego personelu** do kontaktu z niepełnosprawnym zwiedzającym, **praktyczne stosowanie zasad** obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego,
3. elementy **aktywizujące** zwiedzającego – kryteria: możliwość **samodzielnego odkrywania** szczegółów wystawy, **informacja wspomagająca samodzielność** niepełnosprawnego zwiedzającego, wielopoziomowość odbioru umożliwiającą **zaangażowanie niepełnosprawnego zwiedzającego** z różnym poziomem dysfunkcji

Przykładowe działania dotyczące opracowania standardów:

- 1) Przygotowanie opisu czynności ocenianych w ramach standardów,
- 2) Przygotowanie procedury oceny standardów
- 3) Opracowanie i przeprowadzenie szkoleń przygotowujących specjalistów oceniających wdrożenie standardów

Koalicja będzie prowadzi listę i zamieści na portalu listę wystandaryzowanych placówek muzealnych

Koalicja opracuje i przygotowuje wzór certyfikatu nadawanego muzeom, które spełniać będą standardy obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego.

3. Działania edukacyjne

Działania edukacyjne prowadzone będą w oparciu o utworzoną w projekcie Akademię kształcącą personel muzeów.

Akademia posiada dostęp do nowatorskich programów edukacyjnych opracowanych przez ekspertów polskich i zagranicznych oraz przeszkoloną do ich realizacji kadrę. Dodatkowo Akademia została wyposażona w sprzęt audiowizualny i multimedialny pozwalający na kształcenie praktyczne.

Działania prowadzone będą w ramach pozyskanego dofinansowania, a w okresach, w których nie będzie takiej możliwości odpłatnie w formie zwrotu kosztów za czas prowadzących, materiały i media.

Planuje się uruchomić:

- a) szkolenia kształcące edukatorów i pracowników muzealnych – wariant podstawowy wprowadzający pracownika w tematykę obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego,
- b) warsztaty doskonalące – działania zwielokrotniające nabyte już kompetencje poprzez szkolenia tematyczne odnoszące się do poszczególnych rodzajów

niepełnosprawności i specyfiki pracy ze zwiedzającym o danym rodzaju niepełnosprawności

- c) Forum Praktyków Muzealników – platforma wymiany doświadczeń prowadzona w ramach działającego portalu „Muzea bez barier” skupiająca edukatorów praktyków dzielących się doświadczeniami i rozwiązaniami praktycznymi związanymi z efektami pracy oraz napotykanymi trudnościami w kontakcie z niepełnosprawnym zwiedzającym, odbiorem społecznym działalności oraz oceną przez same osoby niepełnosprawne.
- d) program stypendialny (po pozyskaniu środków zewnętrznych na ten cel) dla młodych pracowników muzeów, którzy w certyfikowanych muzeach będą nabywać umiejętności obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego, pracy w zespole nastawionym na zwiedzającego oraz współpracy z partnerami społecznymi.

4. Współpraca Koalicji z podmiotami społecznymi i instytucjami

Koalicja podejmując się budowania otwartości muzealników na każdego klienta w szczególności klienta niepełnosprawnego dostrzega konieczność współdziałania z partnerami społecznymi w wymiarze lokalnym, regionalnym i trans granicznym. Współpraca obustronnie korzystna pozwoli kształtować system wsparcia dla muzeów, które podejmą się dokonania zmiany w swoim dotychczasowym funkcjonowaniu przy jednoczesnym wzbogaceniu oferty rozwoju osobistego osób niepełnosprawnych poprzez ich uczestnictwo w kulturze za pośrednictwem profesjonalnego podmiotu przystosowanego do obsługi niepełnosprawnego zwiedzającego.

Wydarzenia kluczowe wspomagające trwałość Koalicji i poszerzające sieć współpracy:

- 1) Doroczny panel dyskusyjny ekspertów, praktyków i samorządów pod przekorną nazwą „Muzeum lepsze być nie może” – inicjatywa skupiająca wszystkich zainteresowanych wprowadzaniem innowacji wspomagających otwartość na klienta muzeum oraz włączanie się muzeum w lokalne życie społeczności mieszkańców. Efektem panel będzie wydawanie w wersji elektronicznej i zamieszczanie na stronie najważniejszych nowych rozwiązań w pracy muzealnej ocenionych przez panel ekspertów jako rozwijające i wzmacniające profesjonalność pracy z klientem, w szczególności klientem niepełnosprawnym,
- 2) Półroczne spotkania koalicjantów z aplikantami Koalicji. Celem spotkań będzie poznanie aplikantów, prezentacja rekomendacji członków sieci lub wyznaczonych przez Koalicję ekspertów i głosowanie nad przyjęciem do Koalicji nowych członków.
- 3) „Nic o nas bez naszego udziału” – uzupełnianie programu działania koalicji we współpracy z organizacjami społecznymi działającymi na polu osób niepełnosprawnych oraz współpracującymi z koalicją osobami niepełnosprawnymi rekomendowanymi przez te organizacje oraz instytucje. Efektem podejmowanych działań będzie zweryfikowany plan działań Koalicji uwzględniający na bieżąco

zmiany związane z potrzebami osób niepełnosprawnych i uwarunkowaniami społeczno-gospodarczymi koalicjantów.

Muzeum Regionalne w Stalowej Woli
ul. Sandomierska 1
37-464 Stalowa Wola
Tel: +48 15 844 85 56, Fax: +48 15 844 85 57
akademia@muzeum.stalowawola.pl
www.muzeum.stalowawola.pl

Program Współpracy Transgranicznej
Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013
jest współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej

